

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden esütörtökön.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST-ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Mübor mérés Ujpesten.

Régen tudtuk, hogy Ujpesten a mű-, vagyis a mesterséges borok kimérése napirenden van. Bátran állíthatjuk, hogy az újpesti koresmárosok egy nagy része mübort vagy legalább is hamisított bort mér. A törvényhozás ugyan gondoskodott arról, hogy az ártalmas és az egészségre káros betolyással bíró mű- vagy mesterséges bor kimérése megakadályoztassék, de sajnos nálunk a törvény csak írott malaszt, melyet végrehajtani nem igen szoktak.

Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy nálunk Ujpesten a közegészségügy az utolsó szerepet játsza és 35—40 ezer ember egészséggel nem törődnek.

Ez nagyon szomorú állapot, de való tény és ha fölszólalunk ezen könnyelmű nembánomság ellen, az illető ellenőrző közegek haragját zudítjuk magunkra. Legyen úgy! A sajtó nem arra való, hogy egyes emberek hiúságának szolgáljon, hanem azért van, hogy rá mutasson a hanyagságokra és mulasztásokra. Mi a közönség érdekét tartva szem előtt, nem törődünk senkinek haragjával, nem félünk lapársaink hasábjain közölt és ellenünk intézett trágár nyilatkozatoktól, mi az igaz uton haladunk, nekünk nem kell az a néhány fillér a mivel ilyen nyilatkozatokat megvásárolnak, mi nem szorulunk az ilyen jövedelmekre, nekünk csak egy célunk van: becsületesen megvédeni polgártársaink érdekét.

Ezért bátran szembe szállhatunk mindenkiel, sőt azzal a hatósággal is, a melynek jóhiszeműsége alatt Ujpesten ezer meg ezer embernek a mübor által megmérgezik az egészségét.

Nem engedjük tovább, hogy a közönség 40—50 krt fizessen egy liter borért és a helyett mérget kap, egy ketyvalékot, mely egészségét kockáraztatja.

Komolyan követeljük, hogy a vendéglősök bora időnkint megvizsgáltassék, a hamisított- és mübor elkoboztassék, sőt az illetőktől az italmérési jog is megvonassék.

Hiszen ez nyílt csalás, ha bor helyett egy egészségtelen italt adnak. Az olyan kimérők nem érdemlik-e meg a legszigorubb büntetést?

Vagy lehet-e túrni azt, hogy ilyen nagy közönségben, ilyen manipulációk történjenek?

Vagy talán egyedül Ujpest van arra kárhoztatva, hogy itt a lakosság érdekével, egészségével nem törődnek?

Ilyen törvénytípust mint Ujpesten, még a Zulu Kaffereknél sem lehet tapasztalni.

Itt az adófizetőknek csak kötelességei vannak, de az a joga nincs meg, hogy viszont követelje érdekeinek megővését.

A rendőrség is csak azért van itt, hogy minden törvénykijátszásnál zsisstens legyen, a háztulajdonosokat minden esekélyességért büntesse.

Ezt főleg abból következtetjük, hogy eddig a hamisított italok és élelmiszerek elárnyítása érdekében még csak a legesekélyebb ellenőrzést sem gyakorolta, még kevésbé büntette meg az olyanokat.

Hanem mi most tovább fogunk menni és minden általunk kitulott esetet, a főkapitányságnál fogjuk bejelenteni és ha ez sem használna, akkor ezeket a botrányos viszonyokat a képviselőház elé fogjuk vinni.

Ha a rendőrség nem tudja majd kideríteni, hogy hol mérnek mübort, vagy hamisított élelmiszereket, akkor nekünk lesz ezeket módunkban kikutatni és az újpesti rendőrség szegényére illetékes helyen jogorvoslást találni.

A nagy közönség pedig, a saját érdekében legyen nekünk segítségünkre.

Az Ujpesti polgári kör közgyűlése.

Az Ujpesti polgári kör múlt vasárnap tartotta meg az idei közgyűlést. Kar hogy a tagok érdeklődése a közgyűlés iránt nem volt oly nagy, mint az oly nagy es számot tevő egyesületnél kívánatos volna, de hát ehhez már hozzá vagyunk szokva Ujpesten.

Lehet, hogy ez a részvételenség egyéb körülményeknek rovandó fel, de mi ezeket nem kutatjuk és nem is keressük.

Mindazonáltal ez alkalommal kell, hogy egy kis visszapiantást tegyünk a kör eddigi működésére. Midőn a kör alapítása ügyében az első alakuló ülést megtartották, az alapítókat a legszűbb intenció vezette. Az, hogy a mint neve is mutatja, egy közös hajlek alá vonják Ujpest értelmesebb polgárait és mint egy testet olvadt testület a közönség felviráztatásán működjenek. Céljuk volt, hogy egy társadalmi tenyezőt teremtsenek, mely hivatva legyen Ujpest társadalmi életének látkető erőt adni, a szunyadó társadalmi lepedést életre kelteni. És mit tapasztaltunk? Azt, hogy nem sokat tapasztaltunk. Itt-ott fölkerkedett a part-és személyes érdek, azonban a közönségérdeke, annak előmozdítása és felviráztatása tekintetében kiható tenykedést nem láttunk.

Lehet, hogy ez azért volt, mert a közönség élen mint bíró, maga az elnök áll, a kinek működése ilyen esetben nem esik bírálal alá, vagy talán azért, mert akkor a közönségben nem volt javítani való, de szó a mi szó az Ujpesti polgári körnek minden jó volt.

Hogy a kör társadalmi tekintetben mit tett, azt egész Ujpest tudja, vagy nem tudja, mert hiszen a rendes keddi vacsorákon kívül nem gondoskodott arról, hogy tagjait kellemes szórakoztatásban részesítse.

Nem tartott sem valamire való estélyt, mulatságot vagy hangversenyt, pedig a tagoknak jól esett volna olykor-olykor egy kis művelésben részesülni. Ez, legalább más hasonló köröknél szokásos, hisz abban nyilvánul a társadalmi élet pezsgése, ez ad életet erőt a társadalmi életnek.

No de mi nem folytatjuk megjegyzéseinket nehogy rosszakarattal vádoltassunk, hanem csak abbéli kívánságunknak adunk kifejezést, hogy azok az új tagok, akik még csak rövid ideig tagjai a körnek és a közgyűlés bi-

zalma folytán máris bele kerültek a választmányba, új életet hozzanak a kör kebelébe, okot nem szolgáltatván a mellőzött régi tagoknak a körből való kilépésre.

Különbben a közgyűlés lefolyása a következő volt:

Ullerich Gyula elnök vasárnap d. u. 4 órakor nyitotta meg az ülést és szép szavakban üdvözölve a jelenlevőket, felkerte Henter Gábor jegyzőt a múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasására. A jegyzőkönyv felolvasása után Dokuly Lajos, a kör gazdája, a múlt évi számadásokat és a jelen évi költségvetést olvasta fel, mely Czípauer János, Tanos Pál, Tóth János stb. hozzászólása után úgy fogadtatott el, hogy a múlt évi számadásokat egy legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésen fogják fölülvizsgálni.

Most Ullerich Gyula elnök tisztársai és a választmány nevében lemondott lisztéről és elrendelte az új választást.

A szavazatszedő bizottság a következőképen alakult meg: László Endre elnök, Banó József és Kanovics Zoltán szavazatszedő bizottsági tagok.

Az elnökök választása nem került szavazás alá, amennyiben a jelenlevők nagy lelkesedéssel és egyhangulag, közfelkiáltással választattak. Megválasztott: elnöknek Ullerich Gyula, alelnököknek: Czípauer János és Schmiedt Rihárd.

Ezután a szavazatszedő-bizottság kezdte meg működését és két órai munka után kihirdette a választás eredményét. Rendes választmányi tagoknak megválasztott: Ackerl János, Alm Ede, Bachmann József, Dokuly Lajos, Ellinger Antal, Erkel Gyula, Egermann Antal, Emmerling Ferencz, Földes Ármán, Földes Károly, Frech János, Furiakovics Zsigmond, Garay Ferencz, Gligorescu Ágoston, Gönczy Pál, Grensó Sándor, Halász István, Henter Gábor, Illek Vincze, Javorszky János, Kanovics Zoltán, Kárpáti József, Katona József, Krapp Mihály, Kumsay Ferencz, Kudlik Ferencz, László Endre, Nemeth Gyula, Münszter György, dr. Pihál Viktor, Perich Károly, Radnai Arnold, Rakóczy Aladár, Szekely Lajos, Sonnenfeld Adolf, Schmiedt János, Schröder Bela, Tanos Pál, Teszari András és Tóth János. *Póttagoknak:* Bogner Péter, Fröhly Lenárd, Graner Adolf, Kurzbeck József, Mokri Albert, Nemet Bertalan, Polster György, Schober Károly, Szimon László és Wielenthal József. *Számvizsgálóknak:* Heisz Tamás, Köver Sándor és Kabók József.

Ullerich Gyula elnök megköszönte a szavazatszedő bizottság fáradozását aztán a kör, valamint Ujpest felviráztatását kívánva, — fejezte be szép szavait.

Tanos Pál üdvözli az új tisztikart és azt indítványozza, hogy az elnök távollétében az első, vagy a második alelnök ruháztassék fel teljhatalmu intézkedési joggal; továbbá, hogy a kör ezentul beható közreműködésével foglalkozzék a közönségi ügyekkel.

Ullerich Gyula elnök igéri, hogy ez ügyet a választmány elé fogja terjeszteni.

Kanovics Zoltán a lelepett választmány megbízásából indítványozza, hogy a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot az alapszabály néhány pontjának módosítása tárgyában. A közgyűlés az indítványt elfogadta, mire az az elnök elzetésével véget ért.

Néhány szó a munkástörvényről.

A múlt héten lépett életbe az 1898. évi törvényzikk, mely a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyt szabályozza s így a mezőgazdálkodásból élő országnak egyik legfontosabb törvényt képezi.

Ez a törvényt javaslat korában sajtószerevénykedéssel fogadta a közvélemény, de az igazat megvallva, erre a törvényre szükségünk volt, mert a munkások és munkaadók közötti jogviszony eddig szabályozva nem lévén, a felmerült panaszokat per analogiam kellett elintézni, sok esettől pedig nem is volt elintézhető s így igen gyakran mindkettről komoly konfliktusok verődtek felszínre, melyek azután minden irányban szelágazva, szűltek a szociális aramlatokat.

Ezenkívül a legtöbb bajt, kárt és a nemzelvagyron romlást okozta az, hogy eddig a munkaadó a munkás kényekedvények lett kiszolgáltatva. Elszerződött nemelyik munkás három helyre is, a ki többet ígért, adott, annál maradt. A szerződéseknek csak bírósági hatálya lévén, az arató nélkül hagyott munkaadó, mehetett sommas pöreivel a rendes bíróságokhoz, a kik akkor ítélték, mikorra ő már másodsor is aratott. Az aláírt szerződésnek joghatálya nem volt, mert a vagyontalan munkással szemben kárkeresetet dőreseg nélkül kezdeni sem lehetett, így az irásilag, okirattilag stipulált, adott szó akkor tartatott meg, ha a munkás lelkiismeretének tetszett.

Mindenkinek be kell látni, hogy ez többé így nem maradhatott, mert a jogállamnak megfúrni, hogy kétoldalú szerződést csak egyik felnek volt kötelességében megtartani, a másik fel pedig akkor szegte meg azt a mikor akarta, — nem lehetett.

Es mivel teszi lehetővé az új törvény, hogy a kétoldalú szerződés betartassék?

A munkás-igazolványok rendszerével. A munkás ezután igazolványt vált, a nélkül munkába állania nem szabad, a melyik munkaadó föl fogadja, azt megbüntetik, mikor szerződést aláír, igazolványt beadja a munkaadóhoz. Ez a két könyvecské a kezesség, hogy a szerződést meg fogja tartani. Meg kell tartania, mert a munkaadó máskep könyvet (igazolványt) ki nem adja s a nélkül más fel nem fogadja, viszont a munkás biztosítékot nyer a törvényben, hogy a mit a gazdától kiakudott, azt meg is fogja kapni. Nem ocsut, nem borsókás szalonnát, nem reszenek világos elvonását, de mindazt teljesen és a legjobban.

A törvény ki nem csűrhető módon sújta a munkaadót is, ha munkásával nem úgy bánik, mint emberekkel kell, ha megesalja, vagy megfosztja őket attól a keresettől, a mi őket jogosan megilleti.

Fontos elvi kijelentése a törvénynek, hogy 12 éven aluli korúak igazolványt nem kapnak, külföldi s a magyar állam területén állandó lakóhelylyel nem bérő munkások munkás-igazolványt nem nyerhetnek; azonban 14 éven felüli kiskorúak, ha öntéanfartás-ukról maguk gondoskodnak, gyamjuk beleegyezése nélkül is kaphatnak igazolványt.

A jogegyenlőség folyományaként e törvény az ellene vétőket, tekintet nélkül arra, hogy munkások, vagy munkaadók, egyforma büntetéssel sújta.

Megalkot azonkívül egy munkás egészség és testi épseget védő munkás betegsegélyező egyesületet.

Ezek volnának a munkástörvény főbb princípiumai, a melyek megvalósítása a közpazarzgatási hatóságok legszebb feladata. Azt hisszük, hogy a törvény, melynek egyaránt alája van rendelve a munkaadó és munkás, meghozza a várva-várt eredményt, a munkásviszonyok javulását.

Nálunk ugyan az állapotok eddig sem szolgáltattak aggodalomra okot, mindazáltal az életbe lépett munkástörvény által behozott újítások a mi köz gazdaságunkra nézve is csak üdvösek lehetnek.

Lóversenyek Alagon.

A sport terén a lóversenyek kétségtelenül igen szép posított foglalnak el. A lóversenysport hazájában: Angliában meg telén sem szünetelnek a versenyek. Hazánkban november elejétől márczius végeig pihenő van s a turf barátai lazaz örömmel várják az első versenynapot, a monarchiában azelőtt Prágában voltak az első versenynapok, mióta azonban az urlovasok szövetekezete megalakult, Alagon futják le az első versenyeket. A tavaszi 7 napos meeting igen érdekseknek ígérkezik, mert az istállótulajdonosok eddig is mar több mint 70 lovat küldtek Alagra s számuk meg szaporodni fog.

Az első nap e hó 31-en van s arra a nevezések jól fűtöttek ki.

A nap eseménye a »Rákosi díj« verseny lesz, a melyre gátlovaink színe-java be van nevezve. Értesülésünk szerint a következők indulnak a díjért:

King Amphion
Triol
Osiris
Zofe
Bottine
Termidor
Fejedelem
Old Jack Dickinson
Vajjon.

Hogy melyik lesz közülük a nyerő, azt bajos eltalálni, mert van egy pár sötét ló köztük, a mely gátakon még nem ment; ilyen King Amphion és Osiris.

Véleményünk szerint Zofe, Bottine és Vajjon közt van a nyerő.

Az egyes futamokra tippeink a következők:

- I. *Megnyitó verseny* 1500 kor. 1200 méter *Sphigen, D. B.*
- II. *Eladók verseny* 1000 kor. 1600 méter *Jammerfetzen, Birtokos.*
- III. *Rákosi díj* 10.000 kor. 2800 méter *Zofe, Bottine, Vajjon.*
- IV. *Veesési díj gátverseny* 1200 kor. 2400 m. *Barinkay, Comtesse Cherigné.*
- V. *Márcziusi akadályverseny* 1800 kor. 3200 m. *Blitz, Feleség.*
- VI. *Hároméves nyeretlenek verseny* 1000 kor. 1600 m. *Gábor, Abgar.*

Heti tájékoztató.

Márczius 31 nap.

31. csütörtök. Béni. A szövetségek bevezetik Parisi 1814. Sorozás Vácott a Curia szállóban. Kezdődik reggel 9 órakor. Lóverseny Alagon d. u. 3 órakor. Az »Ujpesti köz-művelődési kör« közgyűlése este 8 órakor.

Április 30 nap.

1. **pén'ek. Hagó.** Szilágyi Dezső a magy. képviselőház elnöke szül. 1840. Sorozás Vácott a Curia szállóban. Kezdődik reggel 9 órakor.
2. **szombat. Amália.** A magy. országgyűlés egybehívása Budára 1861. Sorozás Vácott a Curia szállóban. Kezdődik reggel 9 órakor. Lóverseny Alagon d. u. 3 órakor.
3. **vasárnap. Virágvasárnap.** Perekzel bevezeti a szent-tamási sánczokat 1810. Lóverseny Alagon d. u. 3 órakor.
4. **hétfő. Ambrus.** Elbukt. Deák javaslat, a hazado behozatala 1843.
5. **kedd. Vince.** Károlyi Sándor tábornok örökös grófságot kap 1712. Lóverseny Alagon d. u. 3 órakor.
6. **szerda. Sixtus.** A magyar derékhad győzelme Isaszeghnél 1849.

HIREK.

Tisztelettel felhívjuk olvasóink figyelmét »sport« rovataunkra, melyre a lóversenyek alkalmával nagy gondot fogunk fordítani.

Egyes versenyekre — előfizetőink kívánatára — levélbeli értesítést is atunk.

— **Otto főherczeg Alagon** Otto főherczeg, a legpazarosabb sport-ferfiu az uralkodóházban, nemcsak hogy jelen lesz az alagi versenyeken, hanem a versenyek alatt Alagon is fog lakni, hol állandó lakást bérlet. A főherczeg ugyanis figyelemmel akarja kísérni lovainak reggeli munkáját.

— **A mi postánk.** Ujpest rohamos fejlődésével legjobban tart lépést a mi postahivatalunk. A postakezeles rövid idő alatt oly szep haladást ért el, hogy bátran mondhatjuk, miszerint postahivatalunk a postaigazgatóság díszére válik. Nagyszerű változásokat tapasztalunk a postaforgalom gyors és pontos lebonyolítása körül. A postaszekreneyek száma jóval megszorodott, a melyekből naponként 4-5-ször szedik ki a leveleket és továbbítják rendeltetési helyükre. A kezbesítés is 3-4-szer történik naponra és így a hozzánk érkezett leveleket gyorsan kapjuk kezeinkhez. Természetes ily örvendetes, gyors és pontos postal szolgálat csak ott lehet, a hol a közönség érdekere nagy süyt fektetnek, ugy mint nálunk, a hol Bibesek István postafőnök fáradságot nem ismerve, teljes buzgalommal teljesíti nehéz feladatát. Ott pedig Viz Árpád

postatiszt segíti nagy ügyszeretettel nehéz munkájában. Mulasztást követünk volna el, ha ezen örvendetes körülményt e helyen fel nem említenénk.

— **Vizsgaiat a közseghazan.** Ivánka Pál főszolgabíró mult heten tüzetes vizsgálatot tartott a közsegház összes hivatalában és mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A fősorozás.** Az ujpesti illetőségű ifjak sorozása ma veszi kezdetét Vácott és tart bezárólag szombatig. Allítva lesz az I. korosztályból 210, a II. korosztályból 132, a III. korosztályból 105, vagyis összesen 447 ifju. Ezekon kívül még 29 idegen illetőségű haddköteles fog a sorozó-bizottság elé állitattatni, mint a kiknek avatóívei megérkeztek. Szerfeletti esekély azoknak a száma, a kik az egyévi önkéntességre jogzimmal bírnak. Így az I. korosztályból csupán Hadd Márton és Popper Samuel, a II. korosztályból egyedül Liechtenmann Bela, míg a III. korosztályból senki más, mint a kis Várnay Dezső igazolta egyévi önkéntességi igényét. Az elmaradók, nemkülönbén a többi idegenek a június-ban megtartandó utóállitásokon lesznek megválasztva.

— **Iskolai szünet.** A helybeli iskolákban a husvetei ünnepek alkalmából a tanítás f. evi aprilis hó 3-ától aprilis hó 14-ig szünetelni fog. A polgári fiu- és leányiskolában szombaton osztják ki az értesítőket, a mely soknak örömet, többnek pedig szomorúságot fog okozni.

— **Ruszt.** A helységnevtár azt mondja, hogy Ruszt szabadkirályi város 150 hazzal e 1548 lelekszámmal. E szerint Ruszt oly területek elfer, mint Ujpesten az Arpad-ut a Nemeth Gyula kereskedő házáig. Aztan a helységnevtárban a Ruszt szabadkirályi városról szolo néhány sorban egy csinos pohar is van rajzolva. Ez nyilván azt jelenti, hogy ott inni szoktak az emberek vizen kívül egyebet is. Ha ez a pohar kisebb volna, azt hinnők, hogy pálinkát isznak, de miutan a rajz boros poharat ábrázol, biztosra vesszük, hogy csak borról lehet szo és hogy csak jó borról lehet szo, onnan gyanítjuk, mert a pohar finom metszetű. De bármily jó legyen is a bor, azt a keves ruszt ember mind meg nem tudja inni; ezert, noha nem szivesen, Ruszt szabadkirályi város tanácsa Ujpestenek engedte át a fele termést meghatározatlan időre és ha szépen megkéri valaki a Jokai- és Mária-utcák sarkán levő házberlőjét, kaphat belőle egy-két kilenc literrel cserébe esengő erczert. Kíváncsiak vagyunk; tud-e annyi ruszt teregni, mint a mennyit Ujpest meg tud inni?

— **Langsam Vetter.** Gerzsabeck Nándor koresmaros mult heti első reá vonatkozó hírtüinkre az »Ujpesti Közlöny«-ben és a »Társadalmi Lapok«-ban nyilatkozik és hírtüinket a közönség feirevezése czéljából hazugságnak és rágalomnak minősíti. Erre vonatkozólag kijelentjük, hogy először a német atyafi nem tudja mit irt az a két lap, mely néhány garasért a szercesen megmosására vállalkozott; másodsor pedig hiába rugdalódik a sógor, mert a hivatalos bizottság, mely nála járt nem azért ment oda, hogy egy német koresmarost lasson és nem azért vitt el néhány palack bort, hogy ezt Gerzsabeck egészségére megigya, hanem azért hogy a bort megvizsgálja. Sőt most mult heti hírtüinkel azzal is kibővitjük, miszerint Gerzsabeck Nándor a bizottság előtt bevallotta, sőt mint biztos forrásból tudjuk, a hivatalos jegyzőkönyvben is benne áll, hogy tényleg mübort mert ki, de ez annyira izlett vendégeinek, hogy hamar el is fogyott. Ez a tényállás, a melyet sem az »Ujpesti Közlöny«, sem pedig a »Társadalmi Lapok« nem tudnak megdönteni. Az »Ujpesti Közlöny«-nek pedig azt üzenjük, hogy írjon ő annyi igazat, a hány-szor híreiben felsül, akkor meg fogja közelíteni a sajtó tisztességét, nem pedig azzal, hogy néhány polgártársunkat hazafiatlansággal vádol csak azért, hogy néhány fit nyilatkozat-díjért megsarczolhassa. Ezzel végeztünk Gerzsabeckkel és ha nevezett két lap barmeny nyire is partfogásaba fogja venni, nem válaszóuk neki semmifele nyilatkozatára, mert a mi leghivatottabb bírálók a nagy közönség, ez pedig mindig képes lesz megítélni, hogy kinek van igaza. Különbén mi a két lapnak jó üzletet fogunk a kezere játszani, mert mi azokat a koresmarosokat, a kik mübort mernek közegszegséggyünk érdekeben nem fogjuk megkímélni. Hadd nyilatkozzanak!

— **Volfner Tivadar és Várady Karoly.** Rákospalotán folyó hó 13-án egy hazafias irányú népes összejövetel volt, amelyről többek között, az a kőszó is ment szíjjel, hogy Várady Karoly löbbséle meg nem engedhető nyilatkozatot tett kerületünk orsz.-gyűlési képviselőjéről Volfner Tivadarról, Volfner képviselőnek haza érkezével füléhez jutván a hír, azonnal kérdőre vonatta Váradyt segédeivel, Orley Kálmán és Rudnyánszky Béla képviselőkkel.

E kérdőrevonás eredményeképp az említett képviselők a következő levelet intézték Volfner képviselőhöz.

»Budapest, márcz. 30. 1898.

Kedves Barátunk!

Megbízásod folytán felkerestük dr. Várady Karoly ügyvéd urat s nevében elégtételt kértünk tőle azért, mert a Rákospalotán e hó 13-án tartott népnemű alkalmával személyedre vonatkozólag sértő gúnyverseket enekeltetett s bántalmazó kifejezéseket használt.

Erre dr. Várady Karoly ur előttünk kijelentette, hogy személyedre vonatkozólag sértő kifejezéseket nem használt. Ily körülmények között részéről további eljárást nem találunk szüksége esnek.

Tiszteelő barátaid

Orley Kálmán s. k. Rudnyánszky Béla s. k.

— **Bischitzné meghalt.** Özvegy hevesi Bischitz Davidné született Fischer Johanna hétfőn reggel nyolcz óraker nagyfoku influenza okozta szívelgyöngülésben 71 éves korában meghalt. Az elhunyt urat általában ismerték és tisztelték. Teli marokkal szórta a penzt, de nem cifra használatosságokra, hanem a szegényeket, a szűkölködőket segítette valláskülömbőség nélkül. Előkelő összeköttetése, fáradhatatlan buzgólkodásának köszönhető a budapesti zsidó nőegyesület, a népkönyha és leányvárház létesítését és virágzását. Legnagyobb érdeme a sok közül az, hogy megszerezte a dúsgazdag Hirsch Móricz báró jóindulatát a magyar szegények számára, akinek megbízásából Bischitzné már a hetvenes évektől fogva esztendőnkint 120 ezer forintot osztott ki az ehez, nyomorok és beteg szegények között. Vajha utódja és minél több követője akadna. Mert az áldozatszerű matrona a magánpenztárából utalványozott adományokkal is tenger sok könyvet szarított fel az egész országban. Eppen most, amikor napról-napra nagyobb a nyomoruság a fővárosban, sokszorosan megerzik a szegény, gyámoltásra szorult emberek a jótékony urnó halálát. A halál hírére a jótékony egyesületek kitűzték gyászlobogójukat, a vigadó-teri lakások pedig egymást érték a látogatók. A temetés orias nagy és őszinte részvét mellett márczius 30-án, szerdán delután három óraker

volt a vigadó-teri házból. A gyászszertartást Kohn Sámuel doktor főrabbi vezegye.

— **Az újpesti tűzoltók mulatsága.** Már említettük, hogy az újpesti tűzoltók t. évi április hó 9-én este a Colosseumban műkedvelő előadással összekötött táncvigalmat rendez. Azt hisszük, hogy Újpest háztulajdonosai szívesen fognak a mulatság jövedelméhez hozzájárulni és a belépő-jegyet megváltani. Különben a mint értesülünk, a mulatság igen fényesnek ígérkezik.

— **Az utcák befásítása.** Újpest község előljárosága nagyban hozzá kezdett az utcák befásításához és ha a közönség segédkezet fog nyújtani a fák megvédelmezésében, akkor a kopár utcák nem sokára szép kepet fognak nyújtani. Kérjük a háztulajdonosokat, hogy a fákra ügyelni és gyakran öntözni sziveskedjenek. Különösen a gyermekekkel figyelmeztessék, hogy a fákat ne rongálják, mert a farrongálók erékegy büntetésben fognak részesülni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A »Gyermekbarát egyesület« által t. évi márczius hó 1-én rendezett hangversenyvel egybekötött táncmulatság alkalmával a következő felülfizetések történtek: Volfner Tivadar orsz. képvis. 15 frt, Zsoldos János főjegyző 3 frt, Kohn Farkas 1 frt, Volfner Gyula, Volfner Lajos, Volfner József 5—5 frt, Volfner Nándor 20 frt, Ehrenwald Vilmos 5 frt, Ehrenwald László 12 frt, Reisz D. J. 5 frt, Rosenthal Zsigmond 1 frt, Schreiber Gyula 15 frt, Egyedi Lajos, Hochbaum Jakab, dr. Elsner Simon 5—5 frt, Lövy Ármin 4 frt, Leiner Simon, Leiner József 2—2 frt, Leiner Fülöp 1 frt, Weisz Mór hitközségi elnök 5 frt, Weisz Adolf bőrgyáros 3 frt, Friedmann Ármin, Újpesti kerék, és iparbank 5—5 frt, Hadl József 3 frt, dr. Kiss Sándor 5 frt, dr. Hedervári Sománé 3 frt, id. Herpka Károly, Frey Gusztáv 2—2 frt, Feldmann József, Sonnenfeld Lajos, dr. Fuchs József 3—3 frt, Gallauer Lujza, főt. Illek Vincze 2—2 frt, főt. dr. Venetianer Lajos rabbi 5 frt, Újpesti önszegélyző egyesület, N. N. Csepésnyei Béla 3—3 frt, Brenner Lajos, Kallár Ferencz 1 frt, Baumgarten Elekka 2 frt, Fuchs Henrik, Lövy Ármin, Újpestvidéki takarékpénztár, Hazai aszfaltipar társ. 5—5 frt, dr. Seligmann Jenő 2 frt, Kollmann Gyula 1 frt, Weinberger M. 2 frt, Kollár Ferencz, Kohn Miklós, König Adolf 5—5 frt, Kertz József 1 frt, Klein Angelus 50 kr., N. N. 50 kr, Földes Jakab Weisz testvérek Csekey János 1—1 frt, Horváth Géza a Telefon Hirmondó igazgatója, Roth Adolf vendéglős, Fischer Nándor 2—2 frt, Medveczky György főjegyző Rákospalotán, Erben Simon 1 frt, Zweig Adolf 3 frt, Wágner Samu 1 frt, May Ottó 2 frt, Fleischmann Alajos 1 frt, Deutsch Zsigmond 5 frt, Halmágyi Roza 2 frt, Ladányi Zsigmond 5 frt, dr. Hedervári Ernő 3 frt, Lipner Ede 5 frt, Biedermanné 50 kr., Schiffer Sándor,

dr. Lichtmann Henrik 1—1 frt, Széll Manó Schmiedt Richard 5—5 frt, dr. Altvehr József 3 frt, Preszler Samu, Lindt János főbíró 5—5 frt, dr. Hedervári Soma 3 frt, Glück, Sonnenfeld Miksa, Sonnenfeld Adolf, Schiffer Sándorné 1—1 frt, Szerenyi Kázmér Schwartz Jakab mészáros 3—3 frt, Goldberger N. 50 kr., Klein József 1 frt, dr. Führer Simon 5 frt, Körösi Lajos 2 frt 50 kr., Erker A. 50 kr., Heissler Samu 2 frt, Farkas N. 1 frt, dr. Volfner J. 5 frt, Nasser Testvérek, Tuchmann, Erben Samu 2—2 frt, Winternitz Gyula 3 frt, Wotanek Miksa 50 kr., Katz Antal 3 frt, Sonnenfeld Samu ifj. Grosz, Markus 1—1 frt, koszoru megváltásból Winternitznéől 10 frt.

Ez alkalommal nem mulaszthatja el az egyesület, hogy a jótékonyezél iránti tekintetből közreműködött Jaszai Mari urnó, Ábrányiné Wein Margit urnó, Totis Elza urhölgy, Hegedűs Ferencz ur, Tarnay Alajos ur, Ábrányi Emil ur író dr. Rona Bela tanár ur, Szentessy Gyula ur író és Bihari Ákos ur valamint a jegyek elárúsítását teljesített Deuth Jozsefné urnó, Steininger Gyuláné urnó, Kurz Gyuláné urnó, Zveig Matild kisasszony, Deuch nővérek és Klein nővérek kisasszonyok, továbbá a rendező-bizottság tagjainak az elert fényes anyagi és erkölcsi sikerert legőszintebb köszönetet kifejezni. Az elert eredmény közel 400 frtot tesz, — mely összeg annak idején szegény gyermekek felruhására fog fordíttatni.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— **Uj zeneművek.** Rózsavölgyi és társa es. és kir. udvari zeneműkereskedésében legújabbban a következő érdekes couplettek jelentek meg: »Das Glück«, Kutschera Alajostól. Ara 75 kr., »Ich nehme den Traum mit mir!«, szinten Kutschera Alajostól. Ara 75 kr. Ezeket kívül megelőzőleg már 2) couplet jelent meg enekhangra zongorakísérettel. Valamennyi igen jó és szép, kedves zenevel bírnak.

— **Egy díszárjegyzék.** Ép most beérkezett hozzánk a sokszor kitűntett ezégnék, Mühle Vilmos es. és kir. udvari szállító, Temesvárort, főárjegyzéke magvakról, fákrol, virágrol stbről, mely bő tartalma, valamint szakszerű összeállítására nevez az osztrák-magyar monarchia legjobbjának nevezhető és mely bennünket igazán meglepett. A katalógus Legrady Testvérek elsőrendű budapesti cseztől oly finom és elegáns alakot nyert, mely műiparunknak nagy haladását mutatja, melyet az osztrák műipar sem halad túl. Ezen díszárjegyzék kívánatra Mühle Vilmos urtól, Temesvárort ingyen küldetik szét és azért minden erdeklődőnek — tekintettel a kerteszeti idény mostani kezdetére — ajánljuk azt minél előbb elkerni.

Értesítés.

Van szerencsém Újpest és vidéke nagyérdemű hölgyközönségnek b. tudó, mására hozni, miszerint üzletemben Árpád-ut 19. sz. a mai modern kor minden követelményeinek megfelelő a legújabb divatszertint formákban kiállított

tavaszi és nyári női kalapok

a legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók.

Számos even át e téren szerzett tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen t. hölgyközönség legnagyobb igényeinek is minden tekintetben eleget tudok tenni.

Nagy választék francia cápót, szeles kalapok, úgy csipkékben mint szalmában a legfinomabb kivitelben; bebék-, gyermek- és gyászkalapokban, nagy raktár menyasszonyi és sirkoszorokban.

A n. é. hölgyközönség b. támogatását és bizalmát továbbra is kérve maradok tisztelettel

Mdm. Berner

divatárúsnő.

Ruszti borozó

Ujpesten

megnyilik szombaton, márczius 12-én a Jókai és Mária-utcza sarkán.

Jó bor, jó egészség lesz ezentul Ujpesten, mert kizárólag esakis tőkén termett zamatos ruszti hegyi borokat mérnek ott és adnak el kicsinyben és nagyban.

Kapható: Ruszti fehér asztali bor

„ csemege „

„ aszu „

„ vorós (burgundi) bor

„ siller bor.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-ábrával

valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 13. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy a min a mellékelt rajz is mutatja.

7-8

1.000,000

Egy millió korona

nyerhető

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték

50.000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000.000 Korona
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények:	Korona:
1 »	600 000
1 »	400 000
1 »	200 000
2 »	100 000
1 »	90 000
1 »	80 000
1 »	70 000
2 »	60 000
1 »	40 000
5 »	30 000
1 »	25 000
7 »	20 000
3 »	15 000
31 »	10 000
67 »	5 000
3 »	3 000
432 »	2 000
763 »	1 000
1238 »	500
90 »	300
47350 »	200, 170, 130

100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és jutalom **13 160 000** kor. ért.

melyek 6 osztályban kisorsoltatnak.

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyeresési esélyeket nyújt; és pedig

100.000

eredeti sorsjegy

50.000

pénznyereményt

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti árakon adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél	»	3 » — »
Negyed	»	1 » 50 »
Nyolczad	»	— » 75 »

Az összegnek postautalványon való vetele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvényével. Kiváratra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockáztassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk hogy a rendelvényt ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre **legkésőbb f. é. április 25-ig** hozzánk beküldeni.

Márkus Sándor

a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárústitója

Ujpest, Árpád-ut 12. sz.

2-